

Brukermedvirkning – slik me tenker om det i Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling (ARA) i Sørlandet sykehus

ass. Avd. leder ARA Tobbi Kvaale

Disposisjon:

- Litt historie
- Om brukermedvirkning på systemnivå
- Om brukermedvirkning på individnivå

trygghet når du trenger det mest

Litt historie

- Frå A-klinikkens venner og etablering av brukerråd på A-klinikken på 1990 tallet
- Til nedlegg ing av A-klinikken og Aust Agder klinikken i forlengelse av rusreformen i 2004
- Rusbehandling i Agder ; frå fylkeskommunalt og Blå Kors drivne institusjoner til spesialisthelsetjeneste innan sjukehusstrukturen i Agder
- Frå bruker til pasient- med fulle pasientrettigheter januar 2004
- Til brukermedvirkning innan sjukehusstrukturen i Agder
- Til ARA fant si eiga form – i brukerforum i 2012

Trygghet når du trenger det mest

Brukermedvirkning før , under og litt etter rusreformen

trygghet når du trenger det mest

Brukermedvirkning på systemnivå

- Er det slik at retningslinjer på nasjonalt, RHF nivå og lokalt på SSHF nivå ekskluderer brukerorganisasjoner innan rusfeltet?
- Men så får me det til likevel !
- Brukerutvalg på SSHF, Brukerråd i KPH og prosessen til etablering av eige Brukerforum i ARA

".....Når ARA nå ønsker å etablere et brukerforum, oppfatter jeg dette som et mer brukernært organ, dvs et organ hvor de faktiske brukerne av tjenestene ved ARA skal få en arena hvor de skal gi tilbakemeldinger. Jeg vil da vise til kap 2.3 "Prinsipper for oppnevning av brukerrepresentanter og erfaringsformidlere" i utredningen om....."

- Etablering av eige brukerforum på ARA november 2012 :

".....Brukerforum bør gjennomførast som eit dialogmøte/konferanse som vert førebudd gjennom eit arbeidsutvalg. Forumet skal ha ein rådgivande rolle overfor TSB behandlingssom ARA gir til sine innbyggjarar i Agder. Innviterte organisasjonar oppmodast til å be personer med egenerfaring om å representere i dette forumet. Foruma gjennomførast 4 gonger i året. Arbeidsutvalget vert samansatt av to brukerrepresentantar og to frå ARA.

trygghet når du trenger det mest

Brukermedvirkning på systemnivå ; dømme på temaer i ARA sitt brukerforum

- Pårørende sitt tilbud innan tverrfaglig spesialisert rusbehandling !
- Om pårørendearbeid
- ARA si oppfølging av pasienter i LAR behandling – sett i lys av mediaoppslag den siste tida
- Orientering om uønska hendelser i ARA (pasientskader/fare for pasientskader/alvorlige hendelser/uventa dødsfall) og tilsynssaker (pasienter som har klaga til helsetilsynet på behandlinga vi har gitt /ikkje gitt) v. Arne T. Bie – og kommenter til dette frå Borghild Spiten Mathisen som sitter i klinikken sitt kvalitetsutvalg
- Korleis arbeider og tenker kommunane om ” ettervern”/ rehabilitering i etterkant av rusbehandling i spesialisthelsetjenesten -og kva forventer dei av brukerorganisasjonane og av ARA i denne fasa ?

trygghet når du trenger det mest

Temaer i ARA sitt brukerforum

- A-larm orienterer brukerforum om funn i forskningprosjektet som de hadde ilag med Agder forskning om ettervern rus
- Orientering om og innspel til tilleggsavtale (til delavtale 2) om ansvar og rolleavklaring mellom SSHF/KPH og kommunane i Agder
- Likemannsarbeid i brukerorganisasjonane inn i spesialisthelsetjenesten?
- Korleis håndterer ARA SPREKK (les- inntak av rusmiddel) under behandling ?
- Orientering om (og omvisning) konverteringa frå DPS til ARA døgnetenhet på Byglandsfjord

trygghet når du trenger det mest

Temaer i ARA sitt brukerforum

- Om samarbeidet med NAV knytta til arbeid med rusavhengige i Aust og Vest- Agder – innleiingar frå NAV og Fylkesmannen.
- Orientering om og innspel til korleis ARA har tenkt å klare å lukke avviket gitt av helsetilsynet om at ” SSHF sikrer ikke at henvisninger til TSB vurderes innenfor lovbestemte frister ” v. avd. leder Arne T Bie
- R-en i LAR; spesialisthelsetjenesten sitt ansvar ?

trygghet når du trenger det mest

Brukermedvirkning på individnivå ; slik ARA tenker om det

- Pasientrettighetsloven (... rett til behandling, bli høyr, medvirkning , individuelt tilpassa og IP...)
- PASOP (nasjonalt kunnskapssenter)
- IPAD KPH

trygghet når du trenger det mest

Brukermedvirkning – slik me tenker om det i Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling (ARA) i Sørlandet sykehus

Definisjon på brukermedvirkning

De som berøres av en beslutning, eller er brukere av tjenester, får innflytelse på beslutningsprosesser og utforming av tjenestetilbud.

Stortingsmelding nr. 34-1996-97

*«Medbestemmelse er langt mer enn
empatisk omgang med pasienter»*

trygghet når du trenger det mest

PASOP – slik ARA bruker den

...” Helsedirektoratet har gitt Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Kunnskapssenteret) i oppdrag å planlegge og koordinere undersøkelsene som skal gjennomføres i helseforetakene i 2015. Undersøkelsen vil gi detaljerte resultater for den enkelte institusjon samt nasjonale resultater. Målet er at undersøkelsen skal bidra til å fremme pasientenes erfaringer fra institusjonene, slik at resultatene kan benyttes til lokalt kvalitetsarbeid, i tillegg til å gi en oversikt over hvordan rusbehandlingen i Norge oppfattes av brukerne ”..... frå avtale

- Detaljert tilbakemelding frå pasienter som er i behandling i våre døgneheter.*
- Bruker det i planarbeid for forbetningsområder i ARA, på kvar av døgneheterane i ARA og for å samanlikne oss med andre behandlingss plasser innanfor TSB lokalt og nasjonalt.*

trygghet når du trenger det mest

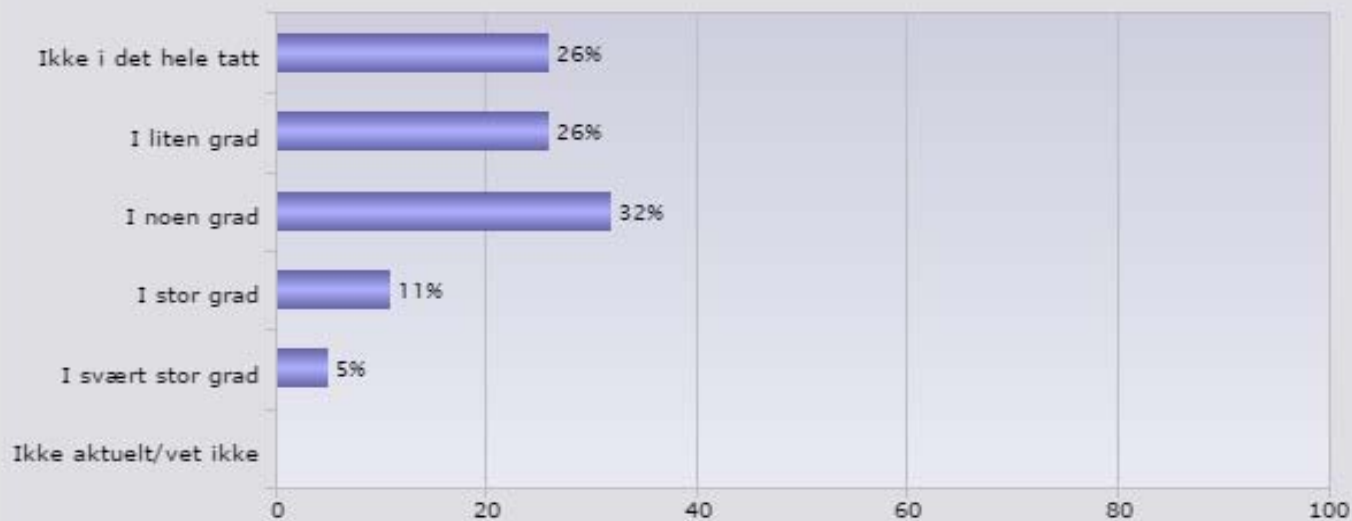

Klinikk for psykisk helse (KPH) sine IPAD er plassert ute på ulike enheter ; også i ARA

- IPAD plassert i ulike enheter i ARA der pasienter når som helst kan gi tilbakemelding og KPH kan ta ut i formasjonen når avdelinga treng det. Eks i evaluering av enheter i ARA
- Spørsmål som :
  - Involveres du i beslutningen rundt din behandling?
  - Har behandleren vært godt forberedt i møte med deg ?
  - Har du fått skriftlig info om sykdom og behandlingsforløp?
  - Har du faste kontaktperson(er) ?
  - Er du kjent med din skriftlige behandlingsplan ?
  - Opplever du å medvirke i planlegging av behandlingsslutt/utskrivning ?
- Eks. på tekst skrive inn av pasient: *« Fikk veldig liten behandling her det var mer en oppholds plass. Skulle vært mer behandling her. Savnet samtaler med psykolog.»*
- Innspel frå pasienter er med på å velge ut temaer og forbetningsområder !

trygghet når du trenger det mest

9. Involveres du i beslutninger rundt din behandling?

	Prosent	Antall
Ikke i det hele tatt	26%	5
I liten grad	26%	5
I noen grad	32%	6
I stor grad	11%	2
I svært stor grad	5%	1
Ikke aktuelt/vet ikke	0%	0
Gjennomsnitt		2,42
Svarende		19
Ikke svar		2
Standardavvik		1,17

Trygghet når du trenger det mest

**Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling
hører kva de seier og me gjer noko med det !**

Gratulerer med dagen og takk for meg !

trygghet når du trenger det mest

